

УДК 338.012.63:658.012.2:330.131.7
JEL: L10; L20; M21
DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2025-5-434-439>

РІЗНОРІДНІСТЬ СТРУКТУРНОГО СКЛАДУ УКРАЇНСЬКОГО БІЗНЕСУ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ ЗОВНІШНЬОГО КОНТЕНТУ

©2025 КАРЛОВА О. А., ПРОЦЕНКО В. М.

УДК 338.012.63:658.012.2:330.131.7
JEL: L10; L20; M21

Карлова О. А., Проценко В. М. Різноманітність структурного складу українського бізнесу в умовах невизначеності зовнішнього контенту

Дослідження різноманітності структурного складу українського бізнесу в умовах невизначеності зовнішнього середовища зумовлюється необхідністю формування ефективної моделі економічного розвитку держави в період кризових трансформацій. Сучасна економічна ситуація, позначена глибокими геополітичними, фінансовими та соціальними викликами, вимагає від бізнесу максимальної адаптивності, мобільності та готовності до стратегічних змін. У цих умовах саме структурна різноманітність, що забезпечує розмаїття масштабів, моделей управління та галузевих спрямувань, стає потенційним джерелом стійкості, відновлення та зростання економіки. Метою статті є теоретичне обґрунтування та практичний аналіз різноманітності структурного складу українського бізнесу в умовах невизначеності зовнішнього середовища, а також визначення ключових проблем і перспектив його розвитку в сучасних кризових та посткризових реаліях. У межах поставленої мети передбачено виявлення особливостей класифікації та структурної диференціації бізнесу, оцінка впливу зовнішніх факторів на функціонування підприємницьких структур різного масштабу та розробка рекомендацій для посилення їхньої стійкості й конкурентоспроможності. Досліджено взаємозв'язок елементів структурної різноманітності бізнесу в умовах невизначеності. Встановлено, що структурна різноманітність українського бізнесу є важливим чинником економічної стійкості в умовах невизначеності зовнішнього середовища. Різноманіття організаційних форм, масштабів діяльності та галузевої належності створює потенціал для гнучкої адаптації та інноваційного розвитку. Разом із тим, ефективна реалізація цього потенціалу потребує комплексної державної підтримки, розвитку людського капіталу та створення сприятливого інституційного середовища, що забезпечить збалансоване зростання економіки та підвищення конкурентоспроможності бізнесу на національному й міжнародному рівнях.

Ключові слова: різноманітність, український бізнес, невизначеність, зовнішній контент.

Рис.: 2. Бібл.: 6.

Карлова Олена Анатоліївна – доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки та менеджменту, Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна (майдан Свободи, 4, Харків, 61022, Україна)

E-mail: oakarlova@karazin.ua

Проценко Валентина Миколаївна – доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки та менеджменту, Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна (майдан Свободи, 4, Харків, 61022, Україна)

E-mail: v.m.protsenko@karazin.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4299-1298>

Scopus Author ID: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57203624041>

UDC 338.012.63:658.012.2:330.131.7
JEL: L10; L20; M21

Karlova O. A., Protsenko V. M. The Heterogeneity of the Structural Composition of Ukrainian Business in Conditions of External Uncertainty

The study of the heterogeneity of the structural composition of Ukrainian business in the context of external environmental uncertainty is driven by the need to develop an effective model for the economic development of the state during periods of crisis transformations. The current economic situation, characterized by deep geopolitical, financial, and social challenges, requires businesses to exhibit maximum adaptability, mobility, and readiness for strategic changes. In these conditions, structural heterogeneity, which ensures diversity in scales, management models, and industry orientations, becomes a potential source of resilience, recovery, and economic growth. The aim of the article is to provide a theoretical substantiation and practical analysis of the heterogeneity of the structural composition of Ukrainian business in conditions of external environmental uncertainty, as well as to identify key problems and prospects for its development in contemporary crisis and post-crisis realities. The goal established includes identifying the characteristics of business classification and structural differentiation, assessing the impact of external factors on the functioning of entrepreneurial structures of different scales, and developing recommendations to enhance their resilience and competitiveness. The interconnection of elements of structural diversity in business under uncertainty has been studied. It has been determined that the structural diversity of Ukrainian business is a crucial factor for economic resilience in the face of external environmental uncertainty. The variety of organizational forms, scales of operation, and industry affiliation creates potential for flexible adaptation and innovative development. However, the effective implementation of this potential requires comprehensive state support, development of human capital, and the creation of a favorable institutional environment that ensures balanced economic growth and enhances business competitiveness at both national and international levels.

Keywords: diversity, Ukrainian business, uncertainty, external content.

Fig.: 2. Bibl.: 6.

Karlova Olena A. – Doctor of Sciences (Economics), Professor, Professor of the Department of Economics and Management, V. N. Karazin Kharkiv National University (4 Svobody Square, Kharkiv, 61022, Ukraine)

E-mail: oakarlova@karazin.ua

Protsenko Valentyna M. – Doctor of Sciences (Economics), Professor, Professor of the Department of Economics and Management, V. N. Karazin Kharkiv National University (4 Svobody Square, Kharkiv, 61022, Ukraine)

E-mail: v.m.protsenko@karazin.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4299-1298>

Scopus Author ID: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57203624041>

Сучасний український бізнес функціонує в умовах глибокої трансформації, зумовленої як внутрішніми структурними змінами, так і нестабільністю зовнішнього середовища. Військові дії, економічна турбулентність, нестача інвестицій та адаптація до нових глобальних викликів – усе це вимагає від підприємств нових стратегічних підходів і гнучкості. Водночас однією з ключових особливостей української економіки є її структурна різноманітність: поряд із великими промисловими підприємствами активно функціонує малий і середній бізнес, стартапи, аграрні кооперативи, індустріальні парки, IT-компанії та інші форми господарювання, що відрізняються як за масштабами, так і за моделями управління.

Невизначеність зовнішнього контенту – від зміни геополітичних орієнтирів до інформаційного впливу – посилює тиск на систему економічного управління та стимулює перегляд класичних парадигм розвитку бізнесу. Саме в таких умовах структурна різноманітність бізнесу може виступати як слабкістю, так і джерелом сили, залежно від того, наскільки ефективно підприємства вміють адаптуватися до нової реальності.

Структурна різноманітність бізнесу – це складна економічна категорія, що охоплює розмаїття організаційних форм, масштабів діяльності, галузевої належності, ресурсного забезпечення та управлінських моделей суб'єктів господарювання. У межах національної економіки ця різноманітність формується під впливом історичних, правових, соціально-економічних і політичних чинників, і саме вона визначає здатність бізнесу адаптуватися до змін середовища.

Основу становлення національного господарства формує малий і середній бізнес. Розвиток вітчизняного бізнесу відбувається під впливом внутрішніх і зовнішніх факторів. Саме розвиток малого підприємництва здатен впливати на стан розвитку економіки України в сучасних умовах – шляхом пришвидшення науково-технічного прогресу, створення нових робочих місць та насиченості ринку [5; 6].

Загальноприйнятою є класифікація бізнесу за розміром: малий, середній і великий (рис. 1).

Малий бізнес зазвичай вирізняється високою гнучкістю, тісною взаємодією з локальними ринками та здатністю швидко реагувати на зміни. Серед-

ній бізнес, своєю чергою, поєднує стабільність з інноваційністю, виступаючи своєрідним «мостом» між гнучкістю малого та ресурсною потужністю великого бізнесу. Великі підприємства, як правило, мають складну ієрархічну структуру, значні інвестиційні ресурси та стабільну позицію на ринку, однак часто демонструють нижчий рівень маневреності у відповідь на динамічні зміни зовнішнього середовища.

Таке класифікаційне розмаїття є ключовим для розуміння структурної побудови економіки, адже кожен тип бізнесу виконує унікальну функцію: від забезпечення зайнятості та інновацій до наповнення бюджету та підтримки стратегічних галузей. Усвідомлення цих особливостей є необхідною передумовою для розробки ефективної політики підтримки бізнесу в умовах невизначеності.

Одним із ключових аспектів структурної різноманітності українського бізнесу є його галузева та регіональна диференціація, яка значною мірою визначає специфіку економічного розвитку окремих територій. В Україні спостерігається суттєва концентрація певних типів бізнесу в конкретних регіонах, що історично склалися як центри окремих галузей. Наприклад, східні області мають потужну промислову базу, у той час як західні регіони більш орієнтовані на малий бізнес, аграрну сферу та креативні індустрії. Київ та великі міста, своєю чергою, виступають осередками IT-компаній, фінансових установ і сервісних підприємств.

Індустріальне партнерство – це форма взаємодії між бізнесом, науковими установами та державними структурами, що спрямована на прискорення інноваційного та технологічного розвитку [2].

Галузеве розмаїття також відображає широкий спектр форм економічної активності – від традиційних виробничих галузей до нових індустрій, пов'язаних із цифровими технологіями, біотехнологіями, логістикою та експортними послугами. Ця диференціація створює потенціал для міжгалузевої кооперації, інноваційного розвитку та диверсифікації економіки, що особливо важливо в умовах невизначеності. Проте вона водночас виявляє і структурні дисбаланси, які проявляються в нерівномірному доступі до ресурсів, інфраструктури та інвестицій, а також у різних рівнях стійкості бізнесу до кризових ситуацій.

Рис. 1. Класифікація бізнесу за розміром

Розуміння регіонального та галузевого контексту дозволяє глибше аналізувати функціонування національного бізнес-середовища та формувати політику, яка враховує як сильні сторони, так і вразливості конкретних секторів і територій.

Організаційна форма бізнесу визначає не лише юридичні та управлінські аспекти його діяльності, а й ступінь його гнучкості, інноваційності та адаптаційного потенціалу. В українській економіці функціонує широкий спектр організаційно-правових форм: фізичні особи-підприємці (ФОП), товариства з обмеженою відповідальністю (ТОВ), акціонерні товариства, кооперативи, державні та комунальні підприємства. Кожна з цих форм має свої переваги й обмеження, які набувають особливої ваги в умовах невизначеності та нестабільності.

Швидкий розвиток технологій, таких як штучний інтелект, машинне навчання та блокчейн, вимагають від підприємств адаптації та інтеграції нових інструментів та рішень у свою діяльність [3]. ФОП, зокрема, забезпечують високу мобільність і низький рівень бюрократичного навантаження, що робить їх привабливими для мікропідприємництва та самозайнятості. Водночас ТОВ часто обирають як

базову форму для малого та середнього бізнесу через гнучкість в управлінні та можливість залучення партнерського капіталу. Більш складні структури, як-от акціонерні товариства, характерні переважно для великих підприємств, які працюють на зовнішніх ринках або мають стратегічне значення.

Окрему нішу займають кооперативи, особливо в аграрному секторі, де об'єднання ресурсів дозволяє підвищувати конкурентоспроможність дрібних виробників. Також зберігається роль державного бізнесу в критично важливих галузях, однак ефективність таких підприємств часто ставиться під сумнів у контексті ринкових реформ.

Організаційна форма впливає на можливість бізнесу залучати фінансування, адаптуватися до змінного законодавства, оптимізувати податкове навантаження та будувати стратегії розвитку. Вивчення цього аспекту є необхідним для формування цілісного уявлення про структурну різноманітність бізнес-середовища України (рис. 2).

Зовнішнє середовище відіграє вирішальну роль у формуванні стратегій, структур і поведінки українського бізнесу. У сучасних умовах воно набуло надзвичайно динамічного та непередбачуваного характеру, що ставить перед

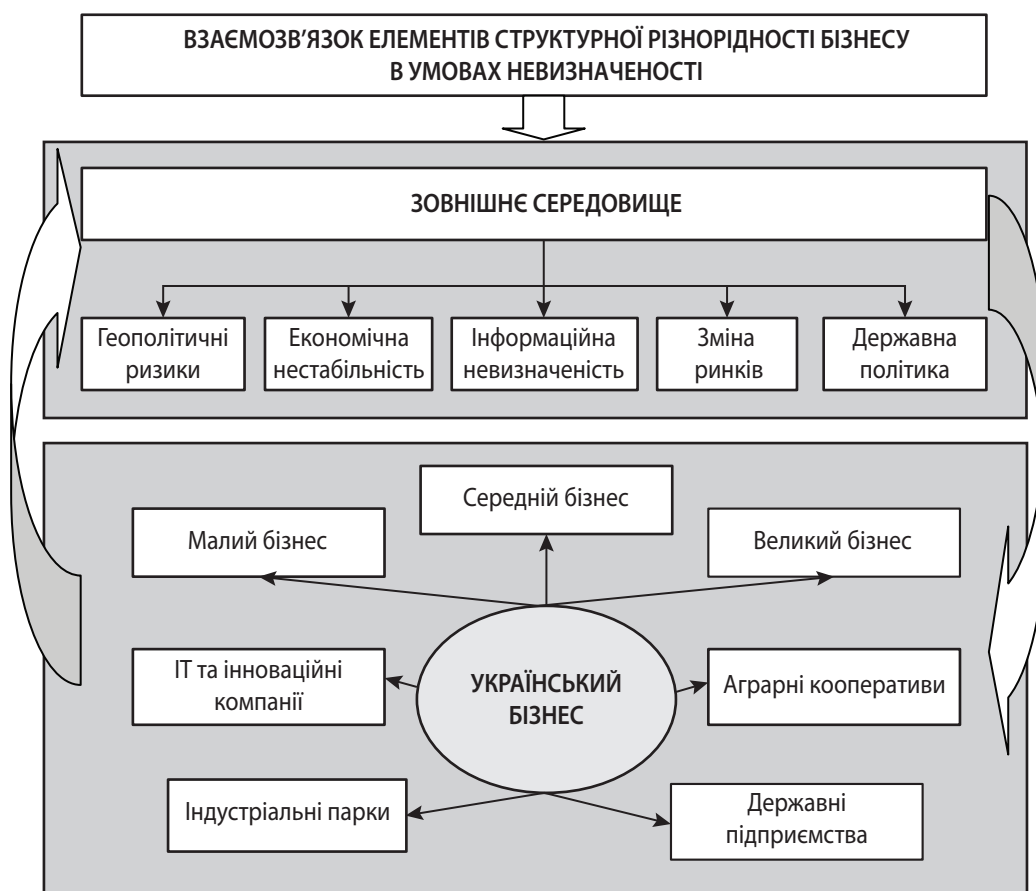

Рис. 2. Взаємозв'язок елементів структурної різноманітності бізнесу в умовах невизначеності

підприємствами нові виклики. Одним із найбільш впливових чинників є геополітична нестабільність, спричинена повномасштабною війною, що зумовлює руйнування інфраструктури, зміну логістичних маршрутів, втрату ринків збуту та зміну пріоритетів у діловій активності. Такий контекст вимагає від бізнесу мобілізації ресурсів, гнучкості управління та здатності швидко змінювати напрям діяльності.

Не менш вагомим фактором є глобальні економічні тенденції, включно з інфляційними коливаннями, нестабільністю валютного курсу, збоями в ланцюгах постачання та змінами в зовнішньоторговельних відносинах. Український бізнес, особливо орієнтований на експорт, гостро реагує на ці зрушення, що проявляється в зміні цінової політики, перебудові асортименту продукції, а також у посиленні залежності від міжнародної підтримки та донорських програм.

Окрему увагу слід приділити інформаційній невизначеності – фактору, який особливо актуалізувався в епоху цифровізації. Поширення фейкової інформації, інформаційні атаки, складність у прогнозуванні державної політики та глобальних рішень створюють атмосферу тривалого стресу для підприємств. У таких умовах бізнес змушений не лише реагувати на зміну правил гри, а й самостійно формувати аналітичні системи для прийняття стратегічних рішень.

Як зазначає Мельник Т. [4], бізнес України пережив кілька еволюційних етапів адаптації до умов воєнного стану. Чимало підприємців опинилися в районах активних бойових дій і змушені були евакуюватися в більш безпечні регіони країни або взагалі припинити роботу.

Таким чином, вплив зовнішнього середовища на український бізнес є багатограним і глибоким. Підприємства, які здатні передбачати тренди, адаптувати організаційну структуру та активно взаємодіяти із середовищем, мають вищі шанси на збереження стабільності та зростання навіть у кризових обставинах.

На сучасному етапі розвитку української економіки структурна різноманітність бізнесу виступає не лише результатом історичних процесів, а й відображенням адаптивних стратегій, які обирають підприємці в умовах нестабільності. Структура бізнес-середовища України складається з різного типу суб'єктів господарювання, де поєднуються традиційні галузі, інноваційні підприємства, локальні ініціативи та транснаціональні компанії, що функціонують у межах однієї національної системи.

За даними національної статистики, переважну частину підприємств в Україні становлять малі та

мікропідприємства, які відіграють ключову роль у забезпеченні зайнятості та підтримці місцевих економік. Їхня кількість і географічне поширення свідчать про значний підприємницький потенціал, однак водночас – про залежність від умов зовнішнього середовища, зокрема законодавчої стабільності, доступу до фінансів і ринкової інфраструктури.

Середній бізнес демонструє стійкіші позиції, зокрема в аграрному секторі, сфері послуг і виробництві, забезпечуючи внутрішню диверсифікацію економіки.

Великі підприємства, які залишилися після періоду приватизації, здебільшого зосереджені у стратегічних галузях: енергетиці, металургії, транспорті. Вони мають складну корпоративну структуру та значні можливості для інвестування, однак часто стикаються з проблемами управління, оновлення основних фондів і залежності від зовнішніх ринків. Своєю чергою, новітні сектори, зокрема ІТ, стартапи, логістичні сервіси, формують нову хвилю економічної активності, яка потребує іншого рівня регулювання, цифрової підтримки та гнучкості інституційного середовища.

Таким чином, структурна різноманітність українського бізнесу є як викликом, так і ресурсом. Вона дозволяє економіці бути більш стійкою до зовнішніх шоків завдяки розмаїттю форм, стратегій і масштабів підприємницької діяльності, проте потребує зваженого управління з боку держави та формування сприятливого інституційного клімату.

Незважаючи на потенціал структурної різноманітності бізнесу як фактора стійкості, український підприємницький сектор стикається з низкою системних проблем, які ускладнюють повноцінне функціонування та розвиток у нестабільному середовищі. Однією з головних проблем є відсутність чіткої й послідовної державної політики підтримки різних типів бізнесу, що призводить до нерівномірного розподілу ресурсів, фінансових інструментів та інституційної уваги. Малий і середній бізнес часто залишаються поза межами ефективних програм фінансування, тоді як великі гравці користуються преференціями або мають потужніші лобістські можливості.

Крім того, слабка інфраструктура підтримки бізнесу, зокрема в регіонах, перешкоджає активізації підприємницької діяльності на місцевому рівні. Низький рівень доступу до інновацій, сучасних технологій та кваліфікованих кадрів ще більше загострює ці диспропорції, знижуючи конкурентоспроможність малих підприємств. Адміністративні бар'єри, нестабільність податкового законодавства, корупційні ризики – усі ці чинники знижують

довіру до інституцій і ускладнюють ведення бізнесу в прозорий спосіб.

Серед додаткових викликів – невизначеність зовнішнього середовища, яка обмежує стратегічне планування. Умови війни, зміни торговельних зв'язків, вимушене переміщення підприємств, втрати персоналу та фізичних активів – усе це вимагає від бізнесу надзвичайної гнучкості, часто без наявності відповідної підтримки. У результаті значна частина підприємств працює в режимі виживання, а не розвитку, що стримує загальнонаціональну економічну динаміку.

Вирішення цих проблем потребує системного підходу, заснованого на глибокому розумінні специфіки кожного сегмента бізнесу. Необхідна стратегія, яка одночасно підтримує малі ініціативи, стимулює інновації й модернізацію та забезпечує ефективне функціонування критично важливих галузей економіки.

Попри численні виклики, структурна різnorodність українського бізнесу створює ґрунт для гнучкої та адаптивної моделі економічного розвитку, здатної протистояти глибоким кризам і трансформаціям зовнішнього середовища. Однією з ключових перспектив є активізація процесів трансформації структури бізнесу з акцентом на інноваційність, цифровізацію та експортну орієнтацію. Підприємства, які впроваджують сучасні технології, автоматизують виробництво й адаптують свої послуги до нових вимог ринку, демонструють вищу стійкість і здатність до зростання навіть у складних умовах.

Особливу роль у цьому процесі відіграє освіта та розвиток людського капіталу. Інвестиції в навчання, розвиток підприємницьких компетенцій, підвищення цифрової грамотності дозволяють створювати нові сегменти економіки, які менш залежні від традиційної інфраструктури та здатні швидко змінювати напрям діяльності. У цьому контексті важливою є взаємодія бізнесу з університетами, науковими центрами, міжнародними програмами підтримки, що формують екосистему сталого підприємництва.

Ще одним перспективним напрямом є посилення ролі регіональних ініціатив. Децентралізація створила можливості для розвитку локального бізнесу, який краще розуміє специфіку місцевих потреб і може ефективно залучати ресурси громади. Зміцнення таких ініціатив, створення кластерів, технопарків і регіональних центрів розвитку дозволяє забезпечити більш рівномірний економічний розвиток території.

Не менш важливим чинником є формування сучасної державної політики, орієнтованої не

на «ручне» управління, а на створення прозорих і передбачуваних умов для бізнесу. Замість короткострокових антикризових заходів слід запроваджувати довгострокові стимули для модернізації виробництва, підтримки експорту, цифрових трансформацій і соціального підприємництва.

Оцінюючи загальну картину структурної різnorodності українського бізнесу в умовах зовнішньої невизначеності, слід підкреслити важливість міжсекторної координації та гнучкого регулювання. Сучасний бізнес все частіше виходить за межі традиційних класифікацій – зростає кількість гібридних форм, які поєднують елементи ІТ, логістики, виробництва та послуг. Це вимагає від держави переосмислення принципів підтримки підприємництва: універсальні підходи поступово втрачають ефективність, натомість зростає потреба у таргетованих, адаптивних механізмах стимулювання.

Крім того, зростаючу роль відіграє трансформація бізнес-моделей, спричинена цифровими технологіями та новими форматами взаємодії між підприємствами та споживачами. Застосування big data, автоматизація, електронна комерція, платформи спільної економіки створюють нові перспективи для зростання, але водночас вимагають нової інфраструктури, кадрів і нормативного поля.

Реалізація потенціалу структурної різnorodності можлива лише за умови, що вона буде не лише усвідомленою, але й керованою – через партнерство між бізнесом, державою, освітнім сектором і громадськими ініціативами. Саме така модель здатна забезпечити сталий розвиток у період глибоких змін.

Отже, в умовах невизначеності розвиток українського бізнесу залежить не лише від здатності протистояти ризикам, але й від вміння вчасно переосмислити свою модель діяльності, об'єднувати зусилля на локальному та національному рівнях, користуватися перевагами структурного різноманіття як джерелом гнучкості, стійкості та зростання.

Структурна різnorodність українського бізнесу в умовах невизначеності зовнішнього середовища постає як багатогранне явище, що поєднує в собі як потенціал адаптації, так і низку системних ускладнень. Аналіз свідчить, що саме різноманіття організаційних форм, галузевих напрямів, регіональних моделей і масштабів діяльності може служити фундаментом для економічної стійкості. Водночас ця різnorodність потребує чітко вибудованої політики підтримки, гнучких механізмів управління й урахування специфіки кожного сегмента бізнесу.

Підприємства, здатні ефективно трансформувати свою структуру, впроваджувати інновації та використовувати переваги цифровізації, мають більші шанси на успіх навіть у складних геополітичних та економічних умовах. Саме тому критично важливими є розвиток людського капіталу, підтримка підприємництва на локальному рівні, спрощення доступу до фінансових і технологічних ресурсів, а також забезпечення прозорості правил гри.

ВИСНОВКИ

Таким чином, різноманітність українського бізнесу не є ні слабкістю, ні автоматичною перевагою. Її цінність розкривається лише тоді, коли вдається забезпечити збалансовану взаємодію між різними структурами, створити умови для їхнього розвитку та надати їм інституційну підтримку. Лише тоді українська економіка зможе не просто адаптуватися до викликів, а й перетворити їх на можливості для сталого зростання та модернізації. ■

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з питань регулювання підприємницької діяльності» від 18.09.2008 р. № 523-VI (станом на 19.04.2012 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/523-17#Text>
2. Прохорова В. В., Янчак Ю. О., Сорокін С. А. Індустріальне партнерство як основа інноваційного розвитку підприємницьких мереж на регіональному рівні. *Економічний вісник Дніпровської політехніки*. 2024. № 3. С. 191–200. DOI: <https://doi.org/10.33271/ebdut/87.191>
3. Прохорова В. В., Юхман Я. В., Янчак Ю. О. Управління трансформацією підприємств на основі цифрової когерентності. *Бізнес Інформ*. 2024. № 6. С. 104–111. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-6-104-111>
4. Мельник Т. Український бізнес в умовах війни: сучасний стан, проблеми та шляхи їх вирішення. *Journal of Innovations and Sustainability*. 2023. Vol. 7. No. 3. DOI: <https://doi.org/10.51599/is.2023.07.03.07>

5. Авраменко Н., Лебедченко В., Андрусенко Н. Перспективи відновлення українського бізнесу у повоєнний період. *Економіка та суспільство*. 2022. Вип. 46. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-46-30>
6. Василюта В., Ткаченко А., Разно М. Економіка українського бізнесу в сучасних умовах. *Галицький економічний вісник*. 2022. № 5-6. С. 138–145. DOI: https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2022.05_06.138

REFERENCES

- Avramenko, N., Lebedchenko, V., and Andrusenko, N. "Perspektyvy vidnovlennia ukrainskoho biznesu u povoiennyi period" [Prospects for the Restoration of Ukrainian Business in the Post-war Period]. *Ekonomika ta suspilstvo*, no. 46 (2022). DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-46-30>
- [Legal Act of Ukraine] (2008). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/523-17#Text>
- Melnyk, T. "Ukrainskyi biznes v umovakh viiny: suchasnyi stan, problemy ta shliakhy yikh vyrishennia" [Ukrainian Business under Conditions of War: Current State, Challenges and the Ways to Solve Them]. *Journal of Innovations and Sustainability*, vol. 7, no. 3 (2023). DOI: <https://doi.org/10.51599/is.2023.07.03.07>
- Prokhorova, V. V., Yanchak, Yu. O., and Sorokin, S. A. "Industrialne partnerstvo yak osnova innovatsiinoho rozvytku pidpriemnytskykh merezh na rehionalnomu rivni" [Industrial Partnership as the Basis of Innovative Development of Business Networks at the Regional Level]. *Ekonomichnyi visnyk Dniprovskoi politekhniki*, no. 3 (2024): 191-200. DOI: <https://doi.org/10.33271/ebdut/87.191>
- Prokhorova, V. V., Yukhman, Ya. V., and Yanchak, Yu. O. "Upravlinnia transformatsiiei pidpriemstv na osnovi tsyfrovoy koherentnosti" [Enterprise Transformation Management on the Basis of Digital Coherence]. *Biznes Inform*, no. 6 (2024): 104-111. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-6-104-111>
- Vasiuta, V., Tkachenko, A., and Razno, M. "Ekonomika ukrainskoho biznesu v suchasnykh umovakh" [Economy of Ukrainian Business in Modern Conditions]. *Halyskyi ekonomichnyi visnyk*, no. 5-6 (2022): 138-145. DOI: https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2022.05_06.138